

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Національний університет охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика
Українська асоціація сімейної медицини

СІМЕЙНА МЕДИЦИНА

Підручник
для студентів, інтернів та лікарів

За заг. ред.
Лариси Матюхи, Павла Колесника,
Igor Švab, Milica Katič

Ужгород, 2022

ЗМІСТ

<i>Вступне слово редактора .....</i>	9
Розділ 1. Основи сімейної медицини	11
1.1. Принципи сімейної медицини	16
1.2. Статус та функціонування сімейної медицини в Україні.....	24
Розділ 2. Хвороби і проблеми зі здоров'ям в українському суспільстві	32
2.1. Гострий біль у нижній ділянці спини	37
2.2. Ішемічний біль у грудній клітці.....	51
2.3. Гострі респіраторні інфекції.....	70
2.4. Неускладнена інфекція сечовивідних шляхів	92
2.5. Артеріальна гіпертензія.....	107
2.6. Цукровий діабет	136
2.7. Хронічне обструктивне захворювання легень	160
2.8. Найпоширеніші анемії у сімейній практиці.....	183
2.9. Найбільш поширені хвороби шкіри в практиці сімейного лікаря	193
2.10. Депресія.....	204
2.11. Споживання алкоголю.....	219
2.12. Медикаментозна залежність	237
2.13. Неуточнені медичні стани.....	255
Розділ 3. Організація діяльності сімейних амбулаторій	267
3.1. Організація та забезпечення діяльності сімейних амбулаторій.....	269
3.2. Центри первинної медичної допомоги	291
3.3. Організація догляду за пацієнтами	299
Розділ 4. Принципи комунікації в сімейній медицині	321
4.1. Принципи комунікації в сімейній медицині.....	323
4.2. Менеджмент консультації в кабінеті сімейного лікаря.....	345
4.3. Консультування.....	367
Розділ 5. Методи роботи	379
5.1. Прийняття рішень	381
5.2. Ведення пацієнтів удома	396

5.3.	Направлення пацієнтів сімейним лікарем	414
5.4.	Призначення ліків у сімейній медицині	429
5.5.	Ведення невідкладних пацієнтів у закладах сімейної медицини	446
Розділ 6.	Комплексний підхід в охороні здоров'я	467
6.1.	Принципи профілактичної діяльності в сімейній медицині	469
6.2.	Превентивні програми. Рання діагностика в сімейній медицині	483
6.3.	Загальний ризик серцево-судинних захворювань	492
6.4.	Спосіб життя	502
6.5.	Первинна медична допомога немовлятам та дітям раннього віку на засадах сімейної медицини	521
6.6.	Пацієнт з мультиморбідністю та супутніми захворюваннями у сімейній медицині	548
6.7.	Паліативна допомога у сімейній медицині	561
Розділ 7.	Діяльність громади та суспільства	577
7.1.	Сімейна медицина та система охорони здоров'я	579
7.2.	Сім'я	595
7.3.	Домашнє насильство	615
7.4.	Медична антропологія	638
7.5.	Характеристика сімейної медицини в сільських районах	647
Розділ 8.	Якість роботи	656
8.1.	Доказова медицина	658
8.2.	Контроль якості роботи сімейного лікаря в Україні	673
8.3.	Медичний професіоналізм	683